

Üniversite Öğrencilerinin Turizm Algısı: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Örneği¹

Sağbetullah MERİÇ

Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Turizm Fakültesi
smeric@yyu.edu.tr

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0003-1949-623X>

Şilan ERTEN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,
Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı
silanerten@gmail.com

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0003-2107-7341>

Öz

Van ili sahip olduğu kültürel ve tarihi değerleri ile turizm için ilgi çekici bir destinasyon konumundadır. Bu destinasyonu daha ileri bir konuma taşıyabilmek için paydaşların turizm algısı belirlenmeli ve önemsenmelidir. Bu çalışmada, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencilerinin Van'ın turizm algısı hakkındaki görüş ve düşünceleri belirlenmeye çalışılmıştır. Veri elde etmek için öğrencilere 385 anket uygulanmıştır. Öğrencilerin turizm algısını ölçmek için hazırlanan ankette olumlu ve olumsuz turizm algısı olmak üzere toplam 27 ifade bulunmaktadır. Öğrencilerin çoğunluğu turizmin olumlu sonuçları olduğuna dair ifadelere katılıyorum şeklinde görüş bildirmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda ilgililere öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm Algısı, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van, Turizm.

¹ Makale Geliş/Kabul Tarihi: 25.01.2019 / 20.04.2020

Künye Bilgisi: Meriç, S. ve Erten, Ş. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Turizm Algısı: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 420-440. DOI: 10.33437/ksusbd.517956

Tourism Perception of University Students: The Case of Van Yüzüncü Yıl University

Abstract

Van city is an attractive destination for tourism with its cultural and historical values. In order to carry this destination to a more advanced position, the perception of tourism should be determined and considered. In this study, Van Yüzüncü Yıl University students' thoughts and thoughts about Van's perception of tourism were tried to be determined. 385 questionnaires were applied to the students to obtain data. The questionnaire prepared to measure the tourism perception of the students has a total of 27 statements, positive and negative. The majority of the students stated that they agree with the expressions of the positive results of tourism. In accordance with the findings of the study, suggestions were presented to the related parties.

Keywords: Tourism Perception, Van Yüzüncü Yıl University, Van, Tourism.

GİRİŞ

Turizm sektörü dünyada gelişen ve küreselleşmeyle birlikte rekabetin de hızla arttığı bir sektördür. Artan rekabet kapsamında turizm ülke, bölge ve yöreleri kendi aralarında rekabete girerek, bölgesel kalkınmanın sağlanabilmesi adına değişik plan ve projeler gerçekleştirme gayreti içerisine girerler. Yapılan ekonomik planlamalar ve projelerin yanı sıra bölgedeki insanların tutum ve davranışları da önemli bir etkidir (Long ve Richardson, 1989). Yani turizmin etkileri sadece ekonomik sonuçları değil ekonomik olmayan sosyal ve kültürel konuların da irdelenmesini gerektirir (Civelek, 2010: 333).

Kaynaklara dayalı bir endüstri olan turizm, kendisini besleyen doğal kaynakları korumakla beraber bu kaynakları tahrip edebilecek bir karaktere de sahiptir (Cook, Hsu, ve Marqua, 2016). Bu nedenle sürdürülebilirlik algısı turizm endüstrisinde de yaygın ve geniş bir uygulama alanına sahiptir (Arslan Kalay, Şahin ve Meriç, 2017). Turizm algısı kapsamında yapılan araştırmalarda turizmin olumlu sonuçlarının yanında turizmin olumsuz sonuçları algısı da yer almaktadır.

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin Van ili turizmine ilişkin turizmin olumlu ve olumsuz sonuçlarına dair algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Van'da üniversite okuyan yaklaşık otuz bin öğrenci olması ve bu öğrencilerin Van turizminin geleceğinde etkili olacağı düşüncesi gibi nedenlerle araştırma evrenini öğrenciler oluşturmaktadır. Çünkü bu öğrencilerin çoğu farklı şehirlerden gelerek Van turizmi hakkında belli bir algıya sahiptir. Araştırmanın, literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda yapılmış yeterince araştırma olmaması ve araştırmanın geleceğe yönelik sağlayacağı katkı araştırmayı önemli kılmaktadır.

LİTERATÜR İNCELEMESİ

Turizmin ilk tanımını Guyer-Feuler tarafından 1905 yılında ortaya atılmıştır. Turizm, yaşanan hava değişimi, insanların dinlenme ihtiyaçları, doğal güzellikleri görme isteğine bağlı olarak sanayi ekonomisinin gelişmesi ile ulaşımın kolay hale gelmesi sonucunda toplumların ve kültürlerin yakınlaşması ile ortaya çıkan modern çağa özgü olaydır. Turizm 1981 yılında AİEST (Uluslararası Bilimsel Turizm Uzmanları Birliği) tarafından yapılan tanıma göre, insanların yaşamlarını sürdürdükleri bölgelerin dışına seyahat ederek, gittikleri bölgelerde, yeme-içme, eğlence, spor gibi ihtiyaçlarının karşılandığı, geçici konaklamalarından oluşan ilişkiler bütünüdür (Kozak,2012: 6).

17. yüzyılda Fransa'da ilk rehberli gezi düzenlenmiştir. Bu gezi rehberi tur sözcüğünü turizm diline yerleştirmiştir. Bu sözcük, o dönemde Paris Merkez olmak üzere başka mekân ve merkezlere yapılan seyahatler anlamında kullanılıyordu. Tur sözcüğü İngiltere de anlam değiştirerek Avrupa'ya yapılan seyahatler için kullanılmaya başlandı. İngiltere'den Avrupa kıtasına yapılan seyahatlere soyluların katılmasıyla bu süreç, anlam ve içerik olarak değişti. O dönemde Avrupa kıtasına gidenleri, yurt içinde seyahat edenlerden ayırmak için bunlara ‘tourist’ denilmiştir (Eralp,1983: 8).

Algı, zihinsel süreçlere bağlı, algılanan nesnenin uyarıcılar tarafından yorumlanması ile oluşan süreçtir. Aynı uyarıcıların insanlar tarafından farklı yorumlanması kültür, beklenti gibi çeşitli faktörlerden kaynaklanır (Bilgin ve Özdemir, 2013: 27). Algılama, bir nesnenin beş duyu organının uyarılması ile zihinsel yapıda belirlenmesi ve yorumlanmasıdır (Akova, 2006). Algılar, insan zihninde çeşitli problemler oluşturmakta ve bu problemlere çözüm üretmektedir. Algı, başlangıçta edinilen bilgiyi, insanların hareketlerini güdülerini zihinde sınıflandırarak ve ek bilgiler geldikçe bu bilgileri güncelleyerek sosyal algılama faaliyetini gerçekleştirir. Turizm algısı ile de kişilerin turizm faaliyeti hakkında deneyim veya başka şekillerde elde edinilen bilgi ve düşünceler ifade edilmektedir.

Yerel halkın turizme yaklaşımı, o bölgenin veya şehrin gelişiminde önemli bir yere sahiptir (Alaeddinoğlu, 2008). Yerel halkın olumlu tutum içerisinde olmadığı, turizmin desteklenmediği bölgelerde gelişim yeterince sağlanmayacaktır (Sheldon ve Var, 1984). Bu durum üniversite öğrencileri için de geçerlidir. Şehirde hem yerel halk hem de ziyaretçi konumunda olan üniversite öğrencilerinin algısı turizmin gelişmesinde etkili olabilecek bir durumdur.

İnsanların turizm algısı, farklı etkilerin algılanmasıyla değişiklik gösterir. Sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel etkiler turizm algısını oluşturur (Türker, 2014: 82). Etkilerin toplamı, toplam turizm etkisini oluşturur bu da turizme olan destekle ilişkilidir. Yerel halk ya da şehirdeki öğrenciler turizmin etkisinin olumlu yönde olacağı inancındaysa, turizm gelişimine katkı sağlayacaktır. Turizmin ekonomik yararı, bu kesimler tarafından benimsenen en önemli etkidir. Bunun nedeni turizmin istihdam faydasıdır (Cengiz ve Kırkbir, 2007: 20).

Turizmin Ekonomik, Sosyo-Kültürel ve Çevresel Etkisi

Turizmin etkisi genellikle üç grupta ele alınmaktadır. Bunlardan birincisi ekonomik etki, ikincisi sosyo-kültürel etki üçüncüsü ise çevresel etkidir (Okuyucu ve Somuncu, 2012: 38). Turizm, ekonomik olarak pek çok ülkeye fayda sağlayan bir sektördür. Turizm, gelişmekte olan ülkelere döviz girdisi sağlamak ve istidam olanakları oluşturmak yoluyla ülke kalkınmasında rol oynar. (De Kadt, 1979). Yabancı turistlerin tüketim yerlerine gelerek döviz bırakması, yurt dışına hiçbir malın satılmadan ihracat yapılması anlamına gelmektedir (Zengin, 2010: 105). Sektörde yapılan yatırımlar ekonomik faaliyet sağlamakla birlikte bölgede hem istihdam sağlamakta hem de diğer sektörlerin canlanmasına katkıda bulunmaktadır (Kozak, 2012;91).

Turizm farklı sosyal yapıdaki toplumların birbiriyle etkileşim sağlamasında önemli bir araçtır. Bu etkileşim bazı değişmelere neden olabilmektedir (Goeldner ve Ritchie, 2009). Bu değişmeler toplumun benimseyemeyeceği olaylara ve bölgenin turizm yaşamının sona ermesine sebep olabilir. Bir bölgede turistlerin olması, yerli halkı etkilemektedir. Ziyaretçiler gittiği bölgelerde de yerel halkın kültürel yapısından etkilenmektedir (Civelek, 2010: 33)

Bir bölgeye turizm talebinin oluşmasında o bölgenin sahip olduğu çevresel faktör önemli bir yere sahiptir. Turistlerin gidecek yerleri seçmesinde çevre belirleyici öğedir (Inskeep, 1991). Turizmin çevrenin korunmasına yönelik katkıları bulunmaktadır. Turizm, tarihi yapıların restorasyonunda önemli bir etken olmaktadır. Turizm talebinin oluşmasında tarihi yapılar çekim öğesi olarak kullanılmaktadır. Eski yapıların, yeni kimlikleriyle yaşamlarını sürdürmeleri hanların, sarnıçların restoran otel olarak dönüştürmesi ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir. Turizm çevrenin korunmasına önem vermektedir. Ulusal parklar, koruma alanları tarihi yapıların korunmasına yönelik politikalar

gerçekleştirilmiştir (Kozak, 2012: 114). Ancak bu belirtilen olumlu özelliklerin yanında kültür yozlaşması, altyapının yetersiz kalması, tarihi değerlerin tahrip edilmesi gibi olumsuz sonuçlar da meydana gelebilir.

Van İlinin Sahip Olduğu Turizm Potansiyeli

Van birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, bu medeniyetlere ait izler taşımaktadır. Tilkitepe ve Dilkaya Höyükleri neolitik devirden izler taşımakta ve Urartulardan birçok eser barındırmaktadır. Van kalesi en önemli eserlerdendir. Bölgenin en önemli eserlerinden Akdamar kilisesi Vaspurakan Krallığına aittir. Bu dönemden itibaren Hıristiyan etkileri mimari yapılarda görülmeye başlanmıştır. Malazgirt savaşıyla Selçukluların toprağına katılmış ve İslam etkileri bütün eserlerde yer edinmiştir (www.vankulturturizm.gov.tr).

İnanç turizmi kapsamında uluslararası boyutta önemli bir yere sahip ve haç merkezi konumunda olan Akdamar Adası turizm konusunda önemli bir değerdir. Saray kompleksinin kilisesi olarak inşa edilen bu yapı günümüze kadar ulaşmayı başarırken, saray ve liman Van Gölü'nün yükselmesi sonucu sular altında kalarak yok olmuştur (Arslan Kalay ve Yıldız, 2017). Kıyıya üç kilometre uzaktaki Akdamar Adasında bulunan bu tarihi yapı duvarlarında, Tevrat ve İncil'den alınan dini konular, günlük olaylar ve av sahneleri taş kabartma şeklinde yer almaktadır (Kaya, Cankül ve Demirci, 2013).

Türkiye'nin en büyük gölü olan Van gölünde yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlı bir iklim görülür. Van gölü kıyı turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bunun yanında, Van gölü su sporları açısından da önemli bir yere sahiptir. Rüzgâr sörfü, dalga sörfü, su kayağı yelken turizmi gibi sporlar Van gölü sahilinde yapılabilmektedir (Meriç ve Bozkurt, 2017:160). Van gölü suyunun ciltte olumlu etkilerinin olması diğer bir önemli husustur. Van gölü suyunda bulunan bikarbonat değeri kaplıca sularından ortalama yirmi kat daha yüksektir. Bikarbonatlı sular, sağlıklı olduğundan dolayı içme veya banyo için kullanılmaktadır (Odabaşı ve Tekbaş, 2015: 72).

Bölgenin etrafının yüksek dağlarla çevrili olması, kar kalitesinin yüksek olması kış sporları açısından, bölgeyi avantajlı hale getirmektedir. Van'da iki adet kayak merkezi bulunmaktadır, bu kayak merkezleri Gürpınar Kurubaş kayak merkezi ve Gevaş Abalı kayak merkezidir. Van birçok festivale ev sahipliği yapmaktadır. Bunlardan bazıları; İnci Kefali Göçü Festivali, Flamingo Festivali, Çatak Bal-Ceviz ve Kültür Festivalidir. Gastronomi açısından bakılacak olursa, Van yöresi oldukça zengin mutfığa sahiptir. Van mutfağını oluşturan en önemli kısım ise kahvaltıdır. Van kahvaltısı, bölgenin ismini duyurmasındaki en önemli faktörlerden biridir (Daka, 2013).

METODOLOJİ

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmada, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencilerinin Van'ın turizm faaliyetleri ve turizm potansiyeline ilişkin algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin Van ili turizm faaliyetleri hakkındaki algılarını belirlemektir. Araştırma kapsamında öğrencilerin algısının belirlenmesi amaçlandığından öğrencilerin neden bu algıya sahip oldukları veya bu algının doğru olup olmadığı dikkate alınmamıştır. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin turizm gelişmelerinden nasıl etkilendiği de açıklanmıştır. Araştırmada öğrencilerin turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerine ilişkin algılarının; cinsiyet, okunan fakülte, ikamet süreleri ve yaş gibi değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği de incelenmiştir.

Turizm sektörü dünyanın en önde gelen ve en hızlı büyüyen sektörlerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle turizm alanında dinamik değişimi takip etme yerine, bu değişime yön verme çabası içerisinde olmak gerekir (Işık ve Meriç, 2015: 3). Bu nedenle insanların turizm konusundaki algıları şehirlerin, bölgelerin hatta ülke turizm stratejilerinin oluşmasını ve uygulanmasını etkiler. Bu araştırma, şehirlerde önemli bir paydaş olarak kabul edilen üniversite öğrencilerinin turizm algısını belirlemesi yönüyle önem arz etmektedir.

Araştırmanın Yöntemi ve Kısıtları

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemi tasarımıyla gerçekleştirilmeye çalışılmış bir araştırmayı içermektedir. Araştırmada veri toplamak için anket formu kullanılmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde cinsiyet, babanın ve annenin eğitim durumu, fakülte, bölüm, aylık harcama, ikamet süresi, yaş ve turizm işletmelerinde çalıştınız mı gibi sorular bulunmaktadır. İkinci bölümde ise turizmin gelişimiyle ilgili 27 ifadeye yer almaktadır. İkinci bölümde kullanılan ifadeler Toprak (2015) tarafından geliştirilen anket formundan alınmıştır.

Bu araştırmada yalnızca anket ile veri elde edilmiş ve kullanılmıştır. Bu araştırma ile yalnızca Van Yüzüncü Yıl Üniversitesindeki öğrencilerin algılarındaki turizmin olumlu ve olumsuz sonuçları araştırılmıştır. Bu algının oluşmasında etkili olan unsurlar ve bu algının ortaya çıkardığı sonuçlar çalışma konusu dışında kalmaktadır. Bu durum çalışmanın belirgin bir şekilde kısıtlarını oluşturmaktadır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, 2018-2019 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde kayıtlı öğrenciler oluşturmaktadır. Üniversitede 15821 Lisans, 7757 Ön lisans, 4954 Lisansüstü, 1912 Pedagojik Formasyon olmak üzere toplamda 30.406 öğrenci eğitim-öğretim görmektedir. Üniversiteye kayıtlı bütün öğrencilere ulaşmak hem zaman hem de imkân açısından mümkün olmadığından örneklem seçimine gidilmiştir. Basit tesadüfi örneklem yöntemi ile 385 öğrenciden anket toplanmıştır. Katılımcıların anket doldurmak istememesi, katılımcıların Van ili turizm potansiyeli hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığını belirtmesi, bazı anketlerde hızlı bir şekilde aynı kodların işaretlenmesi, anketlerin yarım doldurulması ve bazı anketlerin araştırmacılara geri teslim edilmemesi gibi nedenler ile daha fazla anket toplanmaya çalışılsa da bu mümkün olmamıştır. Sorunlu anketler çıkarılarak analizler 385 anket ile gerçekleştirilmiştir. Bu örneklem sayısı evreni temsil edebilecek büyüklüktedir.

BULGULAR

Üniversite eğitimi alan öğrencilerin turizme bakış açılarının belirlenmesine yönelik ifadeler, öncelikle faktör analizi ve güvenilirlik analizine tabii tutulmuştur. Kullanılan ölçek olumlu ve olumsuz turizm algısı şeklinde iki faktörden oluşmaktadır. Yapılan faktör analizi sonucunda ifadelerin doğru faktörü temsil ettiği görülmüştür. Cronbach Alpha değerine bakıldığında bu değer 0,821 olarak hesaplandığı görülmüştür. Bu değer 0,70'ten büyük olması yeterli kabul edilmektedir.

Araştırmaya katılanların demografik özelliklerini içeren bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur. Demografik özellikler frekans ve yüzde dağılımları ile tabloda yer almaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Demografik özellikler		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	201	52,2
	Erkek	184	47,8
Yaş	18 yaş altı	3	0,8
	18-20	134	34,8
	21-23	194	50,4
	24-28	49	12,7
	28 ve üzeri	5	1,3
Turizm sektörü deneyimi	Var	48	12,5
	Yok	337	87,5

Van da ikamet süresi	1 yıldan az	79	20,5	
	1-3 yıl	114	29,9	
	3-6	77	20,0	
	6 yıldan fazla	115	29,9	
Aylık harcama	500 ve altı	189	49,1	
	500-1000	132	34,3	
	1000-1500	42	10,9	
	1500-2000	12	3,1	
	2000 ve üzeri	9	2,3	
Babanızın durumu	eğitim	İlköğretim	243	63,1
		Lise	75	19,5
		Ön lisans	16	4,2
		Lisans	32	8,3
		Yüksek lisans ve doktora	8	2,1
Annenizin durumu	eğitim	İlköğretim	266	69,1
		Lise	33	8,6
		Ön lisans	9	2,3
		Lisans	5	1,3
		Yüksek lisans ve doktora	2	0,5
Fakülte	Edebiyat Fakültesi	63	16,4	
	İlahiyat Fakültesi	40	10,4	
	İktisadi İdari Bilimler Fakültesi	100	26,0	
	Eğitim Fakültesi	32	8,3	
	Fen Fakültesi	23	6,0	
	Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu	9	2,3	
	Sağlık Yüksekokulu	17	4,4	
	Turizm Otelcilik Yüksekokulu	16	4,2	
	Veterinerlik Fakültesi	9	2,3	
	Sağlık Meslek Yüksekokulu	11	2,9	
	Ziraat Fakültesi	9	2,3	
	Tıp Fakültesi	6	1,6	
	Mühendislik Fakültesi	27	7,1	
	Eczacılık Fakültesi	7	1,8	
	Van Meslek Yüksekokulu	5	1,3	
	Diş Hekimliği Fakültesi	5	1,3	
	BESYO	6	1,6	

Araştırmaya katılan 385 kişinin büyük çoğunluğunu %52,2 (201 kişi) ile kadınlar oluşturmaktadır. Ancak araştırmaya katılan kadın ve erkek oranlarının birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş dağılımlarına bakıldığında, katılımcıların %0,8'i (3kişi) 18 yaşından küçük, %34,8'i (134 kişi) 18 ile 20 yaş arasında, %50,4'ü (194 kişi) 21 ile 23 yaş arasında, %12,7'si (49 kişi) 24 ile 28 yaş arasında, %1,3'ü ise (5 kişi) 28 ve üzeri yaş aralığındadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu, 21-23 yaş aralığında yer almaktadır. Araştırmaya katılanların % 87,5'inin turizm sektörü deneyimi yokken yalnızca 48 kişinin turizm sektöründe çalışma deneyimi vardır. Araştırmaya katılan kişilerin %20,5 i (79 kişi) 1 yıldan az, %29,9'u (114 kişi) 1 ila 3 yıl arası, %20'si (77 kişi) 3 ile 6 yıl arası, %29,9'u (115 kişi) ise 6 yıldan fazla süredir Van ilinde ikamet etmektedir. Van'lı öğrencilerin de araştırmaya katıldığı dikkate alındığında araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Van ili dışında yaşadıkları anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan kişilerin % 49,1'i (189 kişi) 500 TL ve altında, %34,3 'ü (132 kişi) 500 TL - 1000 TL arasında, %10,9'u (42kişi) 1000 TL ile 1500 TL arasında, %3,1 'i (12 kişi) 1500 TL ile 2000 TL arasında, %2,3'ü (9 kişi) ise 2000 TL ve üzeri aylık harcama yapmaktadır. Araştırmaya katılan kişilerin babalarının % 63,1'i (243 kişi) ilköğretim, % 19,5'i (75 kişi) lise, % 4,2'si (16 kişi) ön lisans, %2,1'i (8 kişi) yüksek lisans ve doktora eğitimi görmüştür. Araştırmaya katılan kişilerin annelerinin % 69,1'i (266 kişi) ilköğretim, % 8,6 'sı (33 kişi) lise, % 2,3'ü (9 kişi) ön lisans, % 1,3'ü (5 kişi) lisans ve % 0,5'i (2 kişi) ise yüksek lisans ve doktora eğitimi görmüştür. Araştırmaya katılan kişilerin okudukları fakülteye göre dağılımları dikkate alındığında üniversite kapsamındaki tüm fakültelerin öğrencilerine ulaşılmaya çalışıldığı görülmektedir. Katılımcıların %16,4'ü (63 kişi) edebiyat fakültesi, % 10,4'ü (40 kişi) ilahiyat fakültesi, % 26'sı (100 kişi) İ.İ.B.F, % 8,3'ü (32 kişi) eğitim fakültesi, % 6 'sı (23 kişi) fen fakültesi, % 2,3'ü (9 kişi) sağlık hizmetleri yüksekokulu, % 4,4'ü (17 kişi) sağlık yüksek okulu, % 4,2'si (16 kişi) turizm otelcilik yüksekokulu, % 2,3'ü (9 kişi) veterinerlik fakültesi, %2,9'u (11 kişi) sağlık meslek yüksek okulu, %2,3'ü (9 kişi) veterinerlik fakültesi, %1,6'sı (6 kişi) tıp fakültesi, % 7,1'i (27kişi) mühendislik fakültesi, % 1,8'i (7 kişi) eczacılık fakültesi, % 1,3'ü (5 kişi) meslek yüksekokulu, % 1,3'ü (5 kişi) diş hekimliği, % 1,6'sı (6 kişi) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencisidir.

Tablo 2. Katılımcıların Turizmin Olumlu Sonuçlarına Yönelik Algıları

İFADELER	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyor		Katılıyorum		Standart Sapma	Ortalama
	f	%	f	%	f	%		

Turizm, Van'ın gelişiminde en önemli sektör olacaktır.	74	19,2	54	14,0	25,7	66,8	1,23	3,72
Turizm, insanların gelirlerini artıracaktır.	46	11,9	37	9,6	30,2	78,4	1,12	3,97
Turizm, pek çok insana iş olanağı sağlayacaktır.	49	12,7	42	10,9	29,3	76,1	1,15	3,94
Turizm ile yerel halk farklı kültürler tanıyıp, kaynaşması sağlanacaktır.	50	13,0	54	14,0	28,0	72,7	1,15	3,90
Turizm, ildeki tarihi yapıların restorasyonunu sağlayacaktır.	50	13,0	62	16,1	27,2	70,6	1,17	3,87
Turizm doğal çevrenin korunmasını teşvik edecektir.	84	21,8	78	20,3	22,2	57,7	1,26	3,53
Turizmin gelişimi ildeki hizmet kalitesini artıracaktır.	56	14,5	58	15,1	26,8	69,6	1,12	3,83
Turizm, ilin alt yapı ve üst yapı sorunlarının çözümüne katkı sağlayacaktır.	57	14,8	99	25,7	22,9	59,5	1,10	3,61
Turizm ile Van' da ki kültürel faaliyetler artacaktır.	47	12,2	54	14,0	28,4	73,8	1,08	3,91
Turizm ilin ekonomik yapısını çeşitlendirip, geliştirecektir.	39	10,1	55	14,3	29,0	75,3	1,01	3,95
Turizmin gelişimi ile diğer yatırımlar da artacaktır.	42	10,9	76	19,7	26,7	69,4	1,05	3,84
Turizm ilin ulaşım imkanlarının gelişimine katkı sunacaktır.	57	14,8	55	14,3	27,2	70,6	1,12	3,85
Turizm ilin kültürel ve sosyal yapısının tanınmasını sağlayacaktır.	52	13,5	54	14,0	27,9	72,5	1,11	3,86
Turizmin gelişimi ile bölgelerarası kalkınma farklılıkları azalacaktır.	102	26,5	104	27,0	17,9	46,5	1,21	3,23

Öğrencilerin turizm algısını belirlemek amacı ile beşli likert şeklinde toplanan veriler SPSS programı yardımı ile “katılmıyorum”, “kararsızım” ve “katılıyorum” şeklinde 3 grupta frekans ve yüzde olarak tablo 2’ de sunulmuştur. İfadelere ait ortalama ve standart sapma değerleri ise beşli likerte göre hesaplanmıştır. “Turizm, Van’ın gelişiminde en önemli sektör olacaktır” ifadesine katılımcıların büyük çoğunluğu (n: 257) katılıyorum yönünde cevap vermiştir. Bu sonuç araştırmaya katılan öğrencilerin turizmin Van ilinin geleceği

için önemli bir sektör olacağına dair inancının yüksek olduğunu gösterir. “Turizm, pek çok insana iş olanağı sağlayacaktır” ifadesine katılımcıların büyük çoğunluğu (n: 293) katılıyorum cevabı vermiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler, turizmin istihdam yaratıcı etkisi olduğu kanaatinde. “Turizm ile yerel halk farklı kültürler tanıyıp, kaynaşması sağlanacaktır” ifadesine katılımcıların çoğunluğu (n:293) katılıyorum ifadesiyle cevaplamıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler, bölgeye gelen farklı toplumlarla yerel halkın etkileşim içinde olacağı inancındadır. “Turizm, ildeki tarihi yapıların restorasyonunu sağlayacaktır” ifadesinde katılımcılar (n:293) katılıyorum ifadesini seçmiştir. Bu sonuç ile araştırmaya katılan öğrencilerin ildeki tarihi eserlere verilen değer turizm sayesinde artacağı inancında olduğu anlaşılmaktadır. “Turizmin gelişimi ildeki hizmet kalitesini artıracaktır” ifadesine katılımcıların çoğunluğu (n:268) katılıyorum cevabı vermiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ilde verilen hizmetlerin turizm ile kalite kazanacağına olan kanaatleri bu sonuç ile ifade edilmiştir. “Turizm ilin ekonomik yapısını çeşitlendirip, geliştirecektir” ifadesine katılımcıların çoğunluğu (n: 290) katılıyorum ifadesini cevabı vermiştir. Bu bulguya göre araştırmaya katılan öğrenciler turizmin bölgedeki ekonomiye katkı sağlayarak ekonomiyi geliştireceğine inanmaktadırlar. “Turizmin gelişimi ile diğer yatırımlar da artacaktır” ifadesinde katılımcıların çoğunluğu (n:267) katılıyorum ifadesini seçmiştir. Bu sonuç ile araştırmaya katılan öğrenciler, turizmin diğer yatırımların önünü açacağına ve bu yatırımların bölgenin gelişimine etkisi bulunacağına inanmaktadırlar. “Turizm ilin ulaşım imkanlarının gelişimine katkı sunacaktır” ifadesine katılımcıların çoğunluğu (n: 272) katılıyorum cevabı vermiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler, turizmin bölgenin ulaşım imkanlarının gelişimine katkı sağlayacağına inanmaktadır. “Turizm ilin kültürel ve sosyal yapısının tanınmasını sağlayacaktır” ifadesine katılımcıların çoğunluğu (n:279) katılıyorum ifadesini cevabı vermiştir. Bu sonuca göre araştırmaya katılan öğrenciler, bölgenin tanınmasında turizmin önemli rolü olduğu inancındadırlar.

Tablo 3. Katılımcıların Turizmin Olumsuz Sonuçlarına Yönelik Algıları

İFADELER	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyor		Katılıyorum		Standart Sapma	Ortalama
	f	%	f	%	f	%		
Turizm, suç oranlarını artıracaktır.	19	49,2	88	22,9	10	27,5	1,28	2,64
Turizm ildeki terör ve diğer sosyal sorunları arttıracaktır.	21	56,8	83	21,6	83	21,6	1,66	2,49

Turizm, ildeki geleneksel yaşamı bozacak/değiştirecektir.	17 2	44, 7	81	21, 0	12 9	33, 5	1,2 9	2,7 8
Turizm, ilde aşırı nüfus artışına neden olacaktır.	11 7	30, 4	86	22, 3	18 2	47, 3	1,2 5	3,2 1
Turizm ildeki yaşam biçimini olumsuz yönde etkileyecektir.	16 0	41, 6	82	21, 3	14 2	36, 9	1,3 0	2,9 5
Turizm ildeki pek çok mal ve hizmetin fiyat artışına neden olacaktır.	84	21, 8	73	19, 0	22 7	59, 0	1,3 0	3,5 7
Turizm çevre kirliliğine neden olacaktır.	13 2	34, 3	87	22, 6	16 5	42, 9	1,3 1	3,0 9
Turizm gürültü kirliliğine neden olacaktır.	11 7	30, 4	79	20, 5	18 9	49, 1	1,3 3	3,2 6
Turizm yerel halk ile turistler arasında sorunlar yaşamasına neden olacaktır.	12 6	32, 7	10 5	27, 3	15 4	40	1,2 7	3,1 1
Turizm ildeki emlak fiyatlarının ve kiralarn artmasına neden olacaktır.	63	16, 4	63	16, 4	25 6	66, 5	1,2 6	3,7 6
Turizm ildeki ahlaki yapıyı bozacaktır.	14 1	36, 6	10 5	27, 3	13 9	36, 1	1,3 7	3,0 0
Turizm ildeki alkol ve uyuşturucu kullanımını artıracaktır.	13 2	34, 3	90	23, 4	16 1	41, 8	2,4 1	3,2 4
Otel inşaatları ve diğer turistik yapılar, doğal çevreyi tahrip edecektir.	11 4	29, 6	72	18, 7	19 8	51, 4	1,3 4	3,3 4

“Turizm, suç oranlarını artıracaktır.” ifadesinde katılımcıların çoğunluğu (n:192) katılmıyorum yönünde cevap vermiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler, turizm ve suç oranlarının arasında ilişki olmadığı kanaatindedirler. “Turizm ildeki terör ve diğer sosyal sorunları arttıracaktır” ifadesinde katılımcıların çoğunluğu (n:218) katılmıyorum ifadesini seçmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilere göre, turizm bölgedeki terör ve diğer sorunları arttırmayacaktır. “Turizm, ilde aşırı nüfus artışına neden olacaktır” ifadesinde katılımcıların çoğunluğu (n:182) katılıyorum ifadesini seçmiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler, turizmin bölgede nüfus artışına neden olacağına inanmaktadırlar. “Turizm ildeki pek çok mal ve hizmetin fiyat artışına neden olacaktır” ifadesinde katılımcıların çoğunluğu (n:227) katılıyorum ifadesini seçmiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler, turizmin bölgedeki mal ve hizmetin fiyatının yükselteceği

inancını taşımaktadırlar. “Turizm gürültü kirliliğine neden olacaktır” ifadesine katılımcıların çoğunluğu (n:189) katılıyorum ifadesini seçmiştir. “Turizm ildeki emlak fiyatlarının ve kiraların artmasına neden olacaktır” ifadesinde katılımcıların çoğunluğu (n:256) katılıyorum ifadesini seçmiştir. “Turizm ildeki alkol ve uyuşturucu kullanımını artıracaktır” ifadesinde katılımcıların çoğunluğu (n:161) katılıyorum ifadesini seçmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin turizmin alkol ve uyuşturucu kullanımını artıracacağı yönünde düşüncesi mevcuttur. Turizm işletmelerinde alkol ürünlerinin satılması bu algının doğruluğunu destekler niteliktedir. “Otel inşaatları ve diğer turistik yapılar, doğal çevreyi tahrip edecektir” ifadesine katılımcıların çoğunluğu (n:198) katılıyorum cevabı vermiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin, otel inşaatlarının doğal çevreye tahribatta bulunacağı yönünde endişesi mevcuttur. Tablo genel olarak değerlendirildiğinde katılımcıların çoğunlukla turizmin olumsuz sonuçlar yaratacağı yönündeki ifadelerle katılmıyorum yönünde cevap verdiği görülmektedir. Emlak fiyatlarının ve kiraların artması, inşaatların çevreye zarar vermesi ve alkol kullanımının artması gibi konularda ise öğrencilerin endişeli olduğu ya da kararsız olduğu gözle çarpılmaktadır.

Tablo 4. Cinsiyet Değişkeni İçin Farklılık Analizi (T Testi)

Boyutlar	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart sapma	t	Anlamlılık düzeyi
Turizmin Olumsuz Sonuçları	Kadın	201	3,12	0,767	,217	0,413
	Erkek	184	3,10	0,820	,216	
Turizmin Olumlu Sonuçları	Kadın	201	3,87	0,622	2,355	0,000
	Erkek	184	3,69	0,854	2,323	

Turizmin olumsuz sonuçları kapsamında dağılıma bakıldığında kadınların ortalaması erkeklere oranla biraz fazladır. Turizmin olumsuz sonuçları kapsamında erkekler ve kadınlar arasında (sig. 0,413) anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Turizmin olumlu sonuçları boyutunda, kadınların ortalaması erkeklerin ortalamasından fazladır. Kadınlar erkeklere göre turizmin olumlu sonuçları olduğuna daha fazla inanmaktadır (sig. 0,000).

Tablo 5. Yaş Değişkeni İçin Farklılık Analizi (ANOVA Testi)

Boyutlar	Yaş	N	Ortalama	Standart sapma	F	Anlamlılık düzeyi
----------	-----	---	----------	----------------	---	-------------------

Turizmin Olumsuz Sonuçları	18 yaş altı	3	4,48	1,589	2,644	0,033
	18-20 yaş	134	3,12	0,792		
	21-23 yaş	194	3,07	0,755		
	24-28 yaş	49	3,21	0,854		
	28 yaş üzeri	5	3,00	0,467		
Turizmin Olumlu Sonuçları	18 yaş altı	3	2,85	0,500	1,348	0,252
	18-20 yaş	134	3,81	0,734		
	21-23 yaş	194	3,79	0,764		
	24-28 yaş	49	3,72	0,710		
	28 yaş üzeri	5	3,90	0,699		

Yaş değişkeni açısından değerlendirildiğinde grupların ortalamalarının birbirine yakın değerler aldığı görülmektedir. Anlamlılık düzeyine bakıldığında turizmin olumsuz sonuçları açısından (sig. ,033) anlamlı farklılık elde edilmiştir. Bu farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını öğrenmek için Post Hoc bölümündeki çoklu karşılaştırma analizlerinden faydalanılmıştır. Bu test sonucunda 18 yaşından küçük katılımcıların 18-20 yaş grubundaki katılımcılara oranla turizmin olumsuz sonuçları algısı daha yüksektir. 18 yaşından küçük katılımcıların turizmin olumsuz sonuçları algısı 21-23 yaş grubundaki katılımcılara oranla daha yüksektir. Yani genel olarak yaşı küçük olan katılımcılar turizmin olumsuz sonuçlarının fazla olduğuna inanmaktadır. Turizmin olumlu sonuçları açısından yaş değişkenine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır (sig. ,252).

Tablo 6. Turizm Sektörü Deneyimi Değişkeni İçin Farklılık Analizi (T Testi)

Boyutlar	Sektör deneyimi	N	Ortalama	Standart sapma	t	Anlamlılık düzeyi
Turizmin Olumsuz Sonuçları	Var	48	3,14	0,816	,215	0,564
	Yok	337	3,11	0,790	,210	
Turizmin Olumlu Sonuçları	Var	48	3,72	0,887	-,259	0,057
	Yok	337	3,80	0,725	-,567	

Turizmin olumsuz sonuçları için sektör deneyimi bazında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır (sig. ,564). Ortalamalara bakıldığında turizm sektörü deneyimi olanlar ve olmayanlar birbirine yakın değerler almıştır. Turizmin olumlu sonuçlarına bakıldığında anlamlı farklılık bulunmamış ortalamalar ise birbirine yakın değerler almıştır (sig. ,057). Öğrencilerin turizm sektöründe sahip oldukları deneyim, öğrencilerin turizmin olumlu ve olumsuz sonuçlarına ilişkin algılarında anlamlı bir farklılığın oluşmasını etkilememektedir. Sektörde çalışmış olan öğrencilerin turizm algıları ile sektörde çalışmamış öğrencilerin turizm algısının benzer olması dikkat çekici bir bulgudur. Bu durumun sektörde çalışmamış olan kişilerinde en az çalışmış kişiler kadar sektörle ilişki içinde olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Çünkü turizm insanların hizmetin üretildiği yere bizzat gelmesini ve gözlemler yapabilmesine olanak sağlayan bir sektördür.

Tablo 7. Van'da İkamet Süresi Değişkeni İçin Farklılık Analizi (ANOVA Testi)

Boyutlar	İkamet Süresi	N	Ortalama	Standart sapma	F	Anlamlılık düzeyi
Turizmin Olumsuz Sonuçları	1 yıldan az	79	3,08	0,758	1,495	0,215
	1-3 yıl	114	3,07	0,806		
	3-6	77	3,28	0,675		
	6 yıldan fazla	115	3,06	0,864		
Turizmin Olumlu Sonuçları	1 yıldan az	79	3,74	0,729	3,538	0,015
	1-3 yıl	114	3,71	0,801		
	3-6	77	3,67	0,701		
	6 yıldan fazla	115	3,97	0,706		

Turizmin olumsuz sonuçlarına ikamet süresi bazında bakıldığında ortalaması en fazla olan ikamet süresi 3-6 yıl arasında değişen katılımcılara aittir. Turizmin olumsuz sonuçları ikamet süresine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Turizmin olumlu sonuçlarına ikamet süresi açısından bakıldığında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (sig. ,015). Anlamlılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc analizi sonucunda, 6 yıldan daha fazla süredir Van'da ikamet eden katılımcıların olumlu turizm algıları 1-3 yıl ve 3-6 yıl süre ile ikamet eden katılımcıların algısından daha yüksektir.

Tablo 8. Aylık Harcama Değişkeni İçin Farklılık Analizi (ANOVA Testi)

Boyutlar	Aylık harcama	N	Ortalama	Standart sapma	F	Anlamlılık düzeyi
Turizmin Olumsuz Sonuçları	500 ve altı	189	3,09	0,746	0,417	0,796
	500-1000	132	3,16	0,867		
	1000-1500	42	3,07	0,626		
	1500-2000	12	2,94	1,172		
	2000 ve üzeri	9	3,25	0,714		
Turizmin Olumlu Sonuçları	500 ve altı	189	3,86	0,684	2,804	0,026
	500-1000	132	3,64	0,827		
	1000-1500	42	3,89	0,646		
	1500-2000	12	4,02	0,639		
	2000 ve üzeri	9	3,45	1,039		

Turizmin olumsuz sonuçlarının aylık harcama bazında dağılımına bakıldığında en yüksek ortalama 3,25 tir. Turizmin olumsuz sonuçları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır (sig. ,796). Turizmin olumlu sonuçlarının aylık harcama açısından dağılımında ise en yüksek ortalama 4,02 olarak hesaplanmıştır. Turizmin olumlu sonuçları açısından anlamlı farklılık tespit edilmiştir (sig. ,026). Anlamlılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc analizi sonucunda, 500 TL altında aylık harcama yapan katılımcıların turizmin olumlu sonuçları algısı 500-1000 TL harcama yapan katılımcıların algısından yüksektir.

Tablo 9. Babanın eğitim durumu İçin Farklılık Analizi (ANOVA Testi)

Boyutlar	Eğitim durumları	N	Ortalama	Standart sapma	F	Anlamlılık düzeyi
Turizmin Olumsuz Sonuçları	İlköğretim	243	3,10	0,817	0,460	0,765
	Lise	75	3,10	0,704		
	Ön lisans	16	3,23	0,726		
	Lisans	32	3,19	0,843		
	Yüksek lisans ve doktora	8	2,81	0,802		
Turizmin Olumlu Sonuçları	İlköğretim	243	3,79	0,746	1,837	0,121
	Lise	75	3,90	0,595		
	Ön lisans	16	4,08	0,629		
	Lisans	32	3,74	0,773		

	Yüksek lisans ve doktora	8	3,34	0,936		
--	---------------------------------	---	------	-------	--	--

Turizmin olumsuz sonuçları babanın eğitim durumu bazında incelendiğinde, en yüksek ortalama 3,23 olarak hesaplanmıştır. Turizmin olumsuz sonuçları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır (sig. ,765). Turizmin olumlu sonuçları arasında en yüksek ortalama 4,08 ile babası önlisans mezunu olan katılımcılara aittir. Turizmin olumlu sonuçları açısından da anlamlı farklılık bulunmamıştır (sig. ,121).

Tablo 10. Annenin eğitim durumu İçin Farklılık Analizi (ANOVA Testi)

Boyutlar	Eğitim durumları	N	Ortalama	Standart sapma	F	Anlamlılık düzeyi
Turizmin Olumsuz Sonuçları	İlköğretim	266	3,12	0,812	0,051	0,995
	Lise	33	3,11	0,760		
	Ön lisans	9	3,22	0,949		
	Lisans	5	3,20	0,730		
	Yüksek lisans ve doktora	2	3,03	0,114		
Turizmin Olumlu Sonuçları	İlköğretim	266	3,80	0,717	1,406	0,232
	Lise	33	3,82	0,687		
	Ön lisans	9	4,08	0,615		
	Lisans	5	3,72	0,458		
	Yüksek lisans ve doktora	2	2,78	0,909		

Turizmin olumsuz sonuçları annenin eğitim durumu bazında incelendiğinde, en yüksek ortalama 3,22 ile annesi ön lisans mezunu olanlara aittir. Turizmin olumsuz sonuçları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır (sig. ,995). Turizmin olumlu sonuçları arasında en yüksek ortalama 4,08 dir. Turizmin olumlu sonuçları arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır (sig. ,232).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Turizmin olumlu ve olumsuz etkileri ile ilgili yapılmış daha önceki bazı çalışmalara göre (Alaeddinoğlu, 2008: 239; Toprak 2015) yerel halk turizmin

olası olumsuz etkilerini algılanmasına rağmen, turizmin olumlu etkilerinin ağırlıkta olacağı düşüncesiyle turistlere karşı olumlu düşüncelere sahiptir. Benzer bir sonuç üniversite öğrencilerine yönelik olarak yapılan bu çalışmada da elde edilmiştir. Öğrenciler, turizmin olumsuz sonuçlarının varlığının farkında ancak turizmin olumlu sonuçlarının daha ağır bastığını düşünmektedir. Turizmin olumlu sonuçlarına ilişkin ifadeler verilen yanıtların genel ortalaması 3,79 ile katılıyorum yönünde iken, turizmin olumsuz sonuçlarına ilişkin ifadeler verilen yanıtların genel ortalaması 3,11 olarak hesaplanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere göre turizmin Van için ortaya çıkaracağı olumsuz sonuçlarından en önemlileri fiyatların artması ve kiraların artması olacaktır.

Araştırma kapsamında turizme ilişkin olumlu ve olumsuz algının demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediği test edilmiştir. Bu kapsamda bazı demografik özelliklere göre anlamlı farklılıklar elde edilmiştir. Turizmin olumlu sonuçları kapsamında, kadınların algısı erkeklerden farklılık göstermiştir. Kadınlar turizmin olumlu sonuçları olduğuna erkeklere göre daha fazla inanmaktadır. Yaş değişkeni açısından da turizmin olumsuz sonuçları kapsamında farklılık tespit edilmiştir. 18 yaşından küçük katılımcıların turizmin olumsuz sonuçları algısı, 21-23 yaş grubundaki katılımcılara oranla daha yüksektir. Yani genel olarak yaşı küçük olan katılımcılar, turizmin olumsuz sonuçlarının fazla olduğuna inanmaktadır. Bu sonuç yaşı küçük olan katılımcıların sahip olduğu önyargı ile ilişkilendirilebilir. Turizmin olumlu sonuçlarına ikamet süresi açısından bakıldığında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Anlamlılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc analizi sonucunda, 6 yıldan daha fazla süredir Van'da ikamet eden katılımcıların olumlu turizm algıları 1-3 yıl ve 3-6 yıl süre ile ikamet eden katılımcıların algısından daha yüksektir. Yani 6 yıldan fazla süredir Van'da ikamet eden katılımcılar diğer gruplara kıyasla turizmin olumlu sonuçlarının daha fazla olduğuna inanmaktadır. Aylık harcama değişkenine göre turizmin olumlu sonuçları açısından anlamlı farklılık tespit edilmiştir. 500 TL altında aylık harcama yapan katılımcıların turizmin olumlu sonuçları algısı 500-1000 TL harcama yapan katılımcıların algısından daha yüksektir.

Yapılan araştırma kapsamında elde edilen veriler ışığında aşağıda belirtilen öneriler ilgililere sunulabilir;

1- Üniversite öğrencileri turizm sektörünün dünyada sahip olduğu konum ve önem konularında eğitilmelidir.

2- Öğrencilerin turizm konusundaki duyarlılıkları göz önüne alınarak çevreyle uyumlu ve sürdürülebilir projeler geliştirilmelidir.

3- Çevreye duyarlı, sürdürülebilir bir turizm gelişiminin gerçekleştirilebilmesi için önemli bir paydaş olan üniversite öğrencilerinin algıları ve tutumları düzenli aralıklarla ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

4- Kamu kuruluşları turizme yönelik uyguladığı proje ve yatırımlar için öğrencilerin desteğini almayı önemsemelidir. Bu yatırımlar esnasında turizmin olumlu ve olumsuz sonuçları dikkate alınmalıdır.

5- Öğrencilerin turizme ilişkin önyargılarını yıkmak için, öğrencilerin turizm faaliyetlerine dahil olmasını sağlayacak girişimlerde bulunulmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akova, Orhan (2006). "**Yerel Halkın Turizmin Etkilerini Algılamalarına ve Tutumlarına Yönelik Bir Araştırma**", Akademik İncelemeler Dergisi, 2(1).
- Alaeddinoğlu, Faruk (2008). "**Sivas Kentinde Halkın Turiste ve Turizme Bakışı**", Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 5(2), ss. 1-23.
- Arslan Kalay, Hacer., Şahin, Sedat ve Meriç, Sağbetullah. (2018). "**Mimari Mirasın Turizme Açılmasının Mimari Mirasın Korunmasına Etkisi: Sanat Tarihi ve Turizm Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma**", Ordu Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD), 8(1), ss. 65-78.
- Arslan Kalay, Hacer ve Yıldız, Sevcan (2017). "**Akdamar Anıt Müzesi'nin (Kilisesi) Tarihsel Süreçleri ve Kültürel Miras Turizmi Açısından Önemi**", Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(1), ss. 121-136.
- Bilgin, Leman ve Özdemir, Aytül (2013). **Davranış Bilimleri**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Cengiz, Ekrem ve Kırkbir, Fazıl (2007). "**Yerel Halk Tarafından Algılanan Toplam Turizm Etkisi İle Turizm Desteği Arasındaki İlişkiye Yönelik Yapısal Bir Model Önerisi**", Sosyal Bilimler Dergisi, 1, ss.19-37.
- Civelek, Ayşen (2010). "**Turizmin Sosyal Yapıya ve Sosyal Değişmeye Etkileri**". Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Myo Dergisi, 13(1-2), ss. 331-350.
- Cook, Roy., Hsu, Cathy. H. ve Marqua, Joseph (2016). **Tourism: The Business of Hospitality and Travel**. Pearson Press.

- DAKA (2013). **TRB2 Bölgesi Mevcut Durum Analizleri (Taslak Rapor)**, DAKA, Van.
- De Kadt, Emanuel (1979). **Tourism: Passport to Development**. Oxford University Press, New York/London.
- Eralp, Ziya. (1983). **Genel Turizm**. Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Goeldner, Charles. R. ve Ritchie, Brent (2009). **Tourism Principles, Practices, Philosophies**. John Wiley and Sons, New York.
- Gümüş, Nevzat ve Özüpekçe, Salman (2009). "**Foça'da Turizmin Ekonomik, Sosyal, Kültürel Ve Çevresel Etkilerine Yönelik Yerel Halkın Görüşleri**", Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 6(2), ss.398-417.
- Inskeep, Edward (1991). **Tourism Planning: An Integrated and Sustainable Approach**. Van Nostrand Reinhold, New York.
- Işık, Cem. ve Meriç, Sağbetullah (2015). "**Otel Yöneticilerinin Bireysel Yenilikçi Kapsamında Değerlendirilmesi: Van İli Örneği**". Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi Dergisi, 4(1), ss.1-16.
- Karakaş, Ayhan ve Şengün, Halil İ. (2017). "**Yerel Halkın Turizm Faaliyetlerine Yönelik Tutumları**", İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 30, ss.183-202.
- Kaya, Fazıl., Cankül, Duran ve Demirci, Barış. (2013). "**Türkiye'nin Önemli İnanç Turizmi Merkezlerinden Biri: Akdamar Kilisesi**", Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 15(24), ss. 13-24.
- Kozak, Metin A. (2012). **Genel Turizm Bilgisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Long, Patrick. T. ve Richardson, Sarah L. (1989). "**Integrating Recreation and Tourism Development in Small Winter Cities**", Journal of Physical Education, Recreation & Dance, 60(8), ss. 58-61.
- Meriç, Sağbetullah ve Bozkurt, Öznur (2017). "**Van Gölü'nün Rekreatif Turizm Potansiyelinin SWOT Analizi İle Değerlendirilmesi**", Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(1), ss.154-167.
- Odabaşı, Ersin ve Tekbaş, Ömer. F. (2015). "**Van Gölü Suyu Tedavi Amacıyla Kullanılabilir Mi?**", TAF Preventive Medicine Bulletin, 14(1), ss.71-74.

- Okuyucu, Ayşe ve Somuncu, Mehmet (2012). "**Kültürel Mirasın Korunması ve Turizm Amaçlı Kullanılmasında Yerel Halkın Algı ve Tutumlarının Belirlenmesi: Osmaneli İlçe Merkezi Örneği**", Ankara Üniversitesi Çevrebilimleri Dergisi, 4(1), ss.37-51.
- Sheldon, Pauline. J. ve Var, Turgut (1984). "**Residents Attitudes to Tourism in North Wales**", Tourism Management, 5(1), ss. 40-48.
- Toprak, Lokman (2015). "**Mardin’de Yerel Halkın Turizm Algısı**", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 14(54), ss. 201-218.
- Türker, Gülay. Ö. ve Türker, Ali (2015). "**Yerel Halkın Turizm Etkilerini Algılama Düzeyi Turizm Desteğini Nasıl Etkiler: Dalyan Destinasyonu Örneği**", Ejoboc (Electronic Journal of Vocational Colleges), 4(1), ss. 81-98.
- Van Kültür Turizm Müdürlüğü (2018). <http://www.vankulturturizm.gov.tr/TR,90249/tarihi-yapi.html> (Erişim Tarihi: 02.04.2018)
- Zengin, Burhanettin (2010). "**Turizm Sektörünün Türkiye Ekonomisine Reel Ve Moneter Etkileri**", Akademik İncelemeler Dergisi, 5(1), ss. 102-126.